

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت آموزش و ترویج

مگس جالیز و روش‌های مدیریت آن

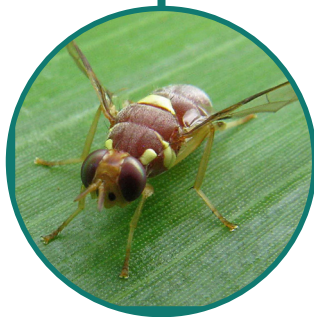

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی
استان لرستان
۱۴۰۴

نشریه ترویجی

۱۶۰۵

بسم الله الرحمن الرحيم

مگس جالیز و روش‌های مدیریت آن

نویسندگان:

رضا نامداری - بهاره رفیعی

۱۴۰۴

سرشناسه	نامداری، رضا، ۱۳۶۴-
عنوان و نام پدیدآور	مگس جالیز و روش‌های مدیریت آن/نویسندگان رضا نامداری، بهاره رفیعی؛ ویراستار ترویجی امید مهرباقوچانی؛ تهیه‌شده در معاونت آموزش و ترویج کشاورزی، دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی.
مشخصات نشر	تهران: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، معاونت آموزش و ترویج کشاورزی، نشر آموزش کشاورزی، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری	۲۵ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۳۶۳-۱۰۸-۵:
وضعیت فهرست نویسی	فپا
موضوع	مگس جالیز <i>Dacus ciliatus</i> Loew
شناسه افزوده	رفیعی، بهاره، ۱۳۶۲-
شناسه افزوده	سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی
شناسه افزوده	سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، معاونت آموزش و ترویج، نشر آموزش کشاورزی
رده بندی کنگره	SB۷۳۱:
رده بندی دیویی	۶۳۳/۳:
شماره کتابشناسی ملی	۱۰۲۱۹۶۶۶:
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فپا	

ISBN: 978-622-363-108-5

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۶۳-۱۰۸-۵

عنوان: مگس جالیز و روش‌های مدیریت آن

نویسنده: رضا نامداری- بهاره رفیعی

مدیر داخلی: فتح‌اله بهرامی

ویراستار ترویجی: امید مهرباقوچانی

تهیه شده در: معاونت آموزش و ترویج کشاورزی، دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی

ناشر: نشر آموزش کشاورزی

صفحه آرایی: نادیا اکبری

شمارگان: محدود

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۴

مسئولیت درستی مطالب با نویسندگان است.

شماره ثبت در مرکز فن‌آوری اطلاعات و اطلاع‌رسانی کشاورزی ۶۸۰۰۲ به تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۷ است.

نشانی: تهران، خیابان آزادی، بین نواب و رودکی، پلاک ۲۰۵، معاونت آموزش و ترویج کشاورزی

تلفن: ۶۶۴۳۰۴۶۵ | تلفکس: ۶۶۴۳۰۴۶۴ | کد پستی: ۱۴۵۷۸۹۶۶۸۱

مخاطبان نشریه

- * کارشناسان حفظ نباتات
- * کارشناسان کلینیک‌های گیاهپزشکی
- * بهره‌برداران بخش کشاورزی

اهداف آموزشی

- * آشنایی با آفت مگس جالیز و روش‌های مختلف مدیریت آن

فهرست

عنوان	صفحه
مقدمه	۷
معرفی آفت مگس جالیز	۹
مناطق انتشار آفت	۹
شکل‌شناسی آفت	۱۰
زیست‌شناسی آفت	۱۲
نحوه خسارت آفت	۱۳
دلایل پراکنش آفت	۱۵
روش پایش و ردیابی آفت در مزرعه	۱۵
روش‌های مدیریت آفت	۱۷
(۱) کنترل زراعی	۱۷
رعایت تناوب کشت	۱۷
تغییر تاریخ کاشت بر اساس شرایط آب و هوایی منطقه	۱۷
پیچاندن میوه‌ها درون برگ	۱۸
کاشت ارقام با پوست ضخیم میوه	۱۸
رعایت بهداشت مزرعه	۱۸
شخم عمیق و دیسک زدن مزرعه	۱۸
(۲) شکار انبوه	۱۹
ماده جلب‌کننده	۱۹
نوع تله	۱۹
تراکم تله	۲۰
شرایط آب و هوایی	۲۰
(۳) طعمه‌پاشی	۲۱
(۴) کنترل شیمیایی	۲۲
شمارش حشرات شکار شده در تله فرمونی	۲۲
تعیین بهترین زمان سمپاشی	۲۲
تناوب سموم کم‌خطر	۲۲
(۵) مدیریت تلفیقی آفت (IPM)	۲۳
خلاصه مطلب	۲۴
خودآزمایی	۲۵

مقدمه

صیفی‌جات یا محصولات جالیزی از جمله مهمترین محصولات تولیدی در کشاورزی ایران هستند که معمولاً در فصل بهار کاشته شده و در طول تابستان عملیات داشت روی آنها انجام شده و برداشت می‌شوند؛ در کشاورزی ایران با سطح زیر کشت بالا هستند که معمولاً در فصل بهار عملیات کاشت و در طول فصل تابستان، عملیات داشت و سپس برداشت آن انجام می‌شود.

امروزه توسعه کشت محصولات جالیزی در کشور، علاوه بر تأمین نیاز بازارهای داخلی، حجم قابل توجهی از نیاز بازارهای خارجی را نیز تأمین می‌کند که این حجم از صادرات، نقش مهمی در رونق اقتصادی ایران ایفا می‌نماید.

به دلیل اهمیت گیاهان جالیزی در شکوفایی اقتصاد کشور، با استفاده از روش‌های نوین کاشت، داشت و برداشت میزان عملکرد این گروه از محصولات کشاورزی را باید تا حد چشمگیری افزایش داد؛ یکی از این روش‌ها، مراقبت و محافظت اصولی از این محصولات در برابر هجوم آفات، بیماری‌ها و سایر عوامل زیان‌آور می‌باشد که نتیجه آن، جهش تولید به واسطه افزایش عملکرد محصول و کاهش هزینه‌های تحمیلی به کشاورز است.

از جمله مهمترین عوامل خسارت‌زای محصولات جالیزی، مگس جالیز است که هر ساله در مناطق مختلف کشور روی صیفی‌جات و محصولات جالیز به خصوص خانواده کدوئیان ایجاد خسارت می‌نماید؛ بنابراین ضمن شناسایی این آفت، تدوین برنامه عملیاتی بر پایه ردیابی، پیش‌آگاهی و تلفیق روش‌های مبارزه جهت کنترل آن ضرورت دارد که در این نشریه به تشریح آن پرداخته می‌شود.

معرفی آفت مگس جالیز

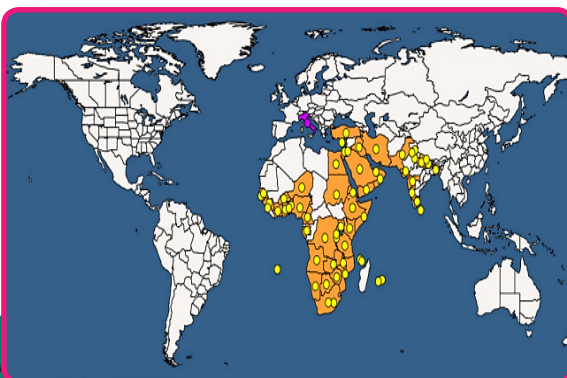
مگس جالیز با نام علمی *Dacus ciliatus* Loew از راسته دوبالان و خانواده مگس جالیز از راسته دوبالان و خانواده مگس های میوه است، این آفت از مهمترین آفات گیاهان جالیزی خانواده کدوئیان (از جمله خیار و هندوانه و ...) است که نمای جانبی و پشتی آن در شکل ۱ نمایش داده شده است.

شکل ۱- مگس جالیز از نمای جانبی (راست) و پشتی (چپ)

مناطق انتشار آفت

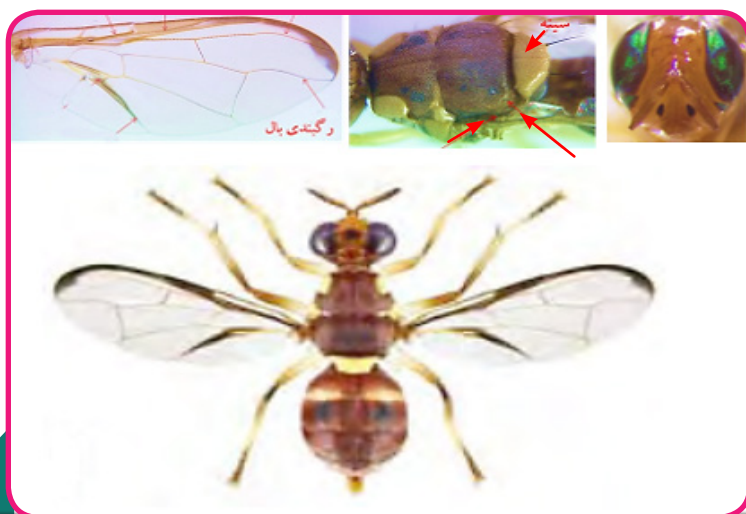
از مناطق مهم پراکنش مگس جالیز، آفریقا، آسیا و خاورمیانه است (شکل ۲). در ایران نیز اولین بار، این گونه در سال ۱۳۷۴ به عنوان مگس جالیز ایران تشخیص داده شد و امروزه در مزارع جالیز اغلب مناطق کشور به خصوص استان لرستان گزارش شده است.

شکل ۲- مناطق پراکنش مگس جالیز در جهان در سال ۲۰۲۵ (نقاط زرد ...)

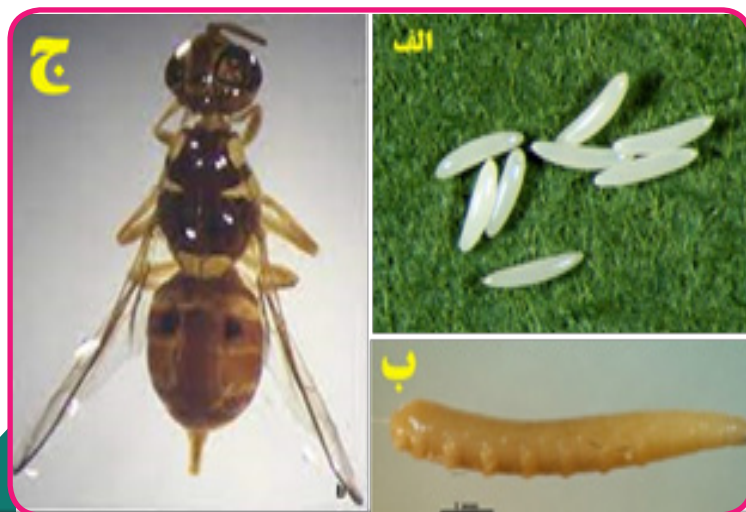
شکل شناسی آفت

طول بدن مگس جالیز جنس نر حدود پنج تا هفت میلی متر است و طول بدن جنس ماده، تا حدودی بزرگتر است؛ سر حشره زرد رنگ و پشت سر کمی تیره تر است؛ رنگ عمومی پشت سینه،حنایی مایل به خاکستری، دارای سه نوار طولی و پوشیده از کرک های ظریف است. شاخک های این حشره سه بندی بوده که بند انتهایی دارای یک موی طویل می باشد و طول آن، بلندتر از طول بند سوم شاخک است. بال ها شفاف و روی آن ها دو لکه کمرنگ دیده می شود (شکل ۳).

شکل ۳- قسمت های مختلف بدن مگس جالیز

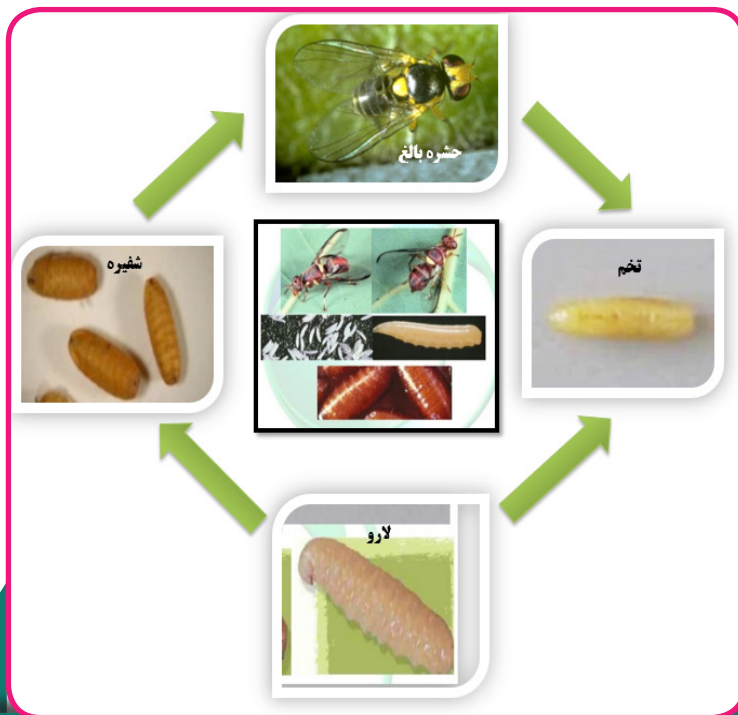
تخم های این آفت سفید رنگ، خمیده و شبیه دانه برنج است؛ لاروهای آفت به طول حدود ۱۱ میلی متر، از نوع کرمی شکل، بدون پا و دارای سر باریک بوده که به سمت انتهای بدن به تدریج عریض می شود شفیره آفت به رنگ قهوه ای بوده و حدود پنج تا شش میلی متر اندازه دارد (شکل ۴).

شکل ۴- مراحل تخم (الف)، لارو (ب)، بالغ (ج) مگس جالیز

زیست‌شناسی آفت

مگس جالیز چندین نسل در سال دارد و در مناطق گرمسیر، تمام طول سال فعال است. در مناطق سرد، از اواخر مهر ماه به صورت شفیره داخل خاک زمستان‌گذرانی می‌کند. حشرات ماده پس از جفت‌گیری تخم‌های خود را زیر پوست محصولات جالیزی قرار می‌دهند. لاروها از گوشت میوه تغذیه می‌کنند و پس از رشد کامل، وارد خاک شده و تبدیل به شفیره می‌شوند (شکل ۵). تعداد نسل‌ها بسته به شرایط آب و هوایی متفاوت بوده و در مناطق گرمسیر بین چهار تا شش نسل در سال مشاهده می‌شود.

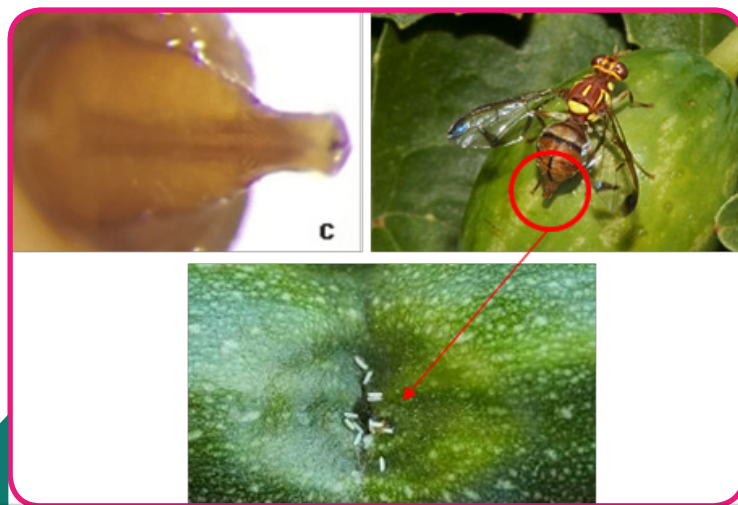

شکل ۵- چرخه زندگی مگس جالیز

نحوه خسارت آفت

مگس جالیز در اغلب مناطق مختلف ایران، روی خیار، کدو، خربزه، طالبی و هندوانه ایجاد خسارت می کند که از این میان، هندوانه نسبت به این آفت مقاوم تر بوده و کمترین میزان آلودگی به مگس جالیز را نشان داده است. در بین گیاهان غیر زراعی، استبرق و هندوانه ابوجهل از جمله میزبان های این حشره هستند.

حشرات ماده پس از جفت گیری، تخم های خود را به صورت دسته هایی با حداکثر ۱۵ عدد تخم در زیر پوست میوه قرار می دهند (شکل ۶). خسارت مگس جالیز مربوط به تغذیه لاروهای آفت از گوشت میوه است که در اثر تغذیه آن ها، دالان هایی درون میوه ایجاد شده و بافت های مجاور آن سخت و قهوه ای رنگ و گاهی باعث ریزش میوه های کوچک و جوان می شود؛ تغذیه لاروهای آفت باعث ایجاد خسارت کمی و کیفی قابل توجه به محصول می گردد به طوری که میزان خسارت آن نزدیک به نیمی از محصول نیز اعلام شده است.

شکل ۶- تخم گذاری (راست) و تخم ریز (چپ) و تخم های مگس جالیز (پایین)

میوه های آلوده به مگس جالیز دارای لکه های تغییر رنگ یافته در سطح پوست بوده و از محل تخم گذاری آفت، خروج صمغ و حالت گموزی (تراوش ترشحات داخلی روی میوه در واکنش به خسارت آفت) مشاهده می شود (شکل ۷). در صورت عدم کنترل، باعث از بین رفتن تقریباً تمام محصول می شود.

شکل ۷- ظاهر میوه های هندوانه (بالا) و خیار (پایین) آلوده به مگس جالیز

دلایل پراکنش آفت

دلایل اصلی پراکنش مگس جالیز شامل پرواز حشرات بالغ و حمل و نقل میوه های آلوده است. حشرات بالغ مگس جالیز توانایی پرواز دارند و می توانند به سرعت بین بوته ها و مزارع مختلف جابجا شوند، که این امر موجب گسترش آفت در مناطق نزدیک به هم می شود. علاوه بر این، انتقال و تجارت میوه های آلوده به مناطق دیگر یکی از عوامل مهم در پراکنش این آفت است، زیرا تخم ها و لاروهای موجود در داخل میوه ها همراه با حمل و نقل وارد محیط های جدید شده و چرخه زندگی آفت را در آنجا آغاز می کنند. این دو عامل در کنار رشد سریع و پتانسیل بالای تولیدمثل مگس جالیز، نقش کلیدی در گسترش سریع آن ایفا می کنند.

روش پایش و ردیابی آفت در مزرعه

به دلیل خسارت کمی و کیفی مگس جالیز و اثر منفی آن در صادرات محصولات جالیزی و ایجاد ضررهای مالی و تحمیل هزینه به کشاورز، پایش و ردیابی آفت از جمله مهمترین اقدامات در برنامه عملیاتی مدیریت آن می باشد.

بازدید میدانی از مزرعه و نمونه برداری به روش دیدزدن و بررسی میوه ها در سطح جالیز توسط کارشناس عضو اکپ شبکه مراقبت و پیش آگاهی یا بهره بردار، از جمله روش های مؤثر و ضروری برای پایش و ردیابی مگس جالیز در مزرعه است. این روش ها امکان شناسایی به موقع آلودگی و ارزیابی شدت آن را فراهم می کنند. علاوه بر این، استفاده از تله های فرمونی و کارت های زرد چسبنده نیز از روش های امکان پذیر و کارآمد برای ردیابی و پایش این آفت به شمار می رود. تله های فرمونی با استفاده از فرمون های جنسی، حشرات بالغ را جذب کرده و به پایش جمعیت کمک می کنند و از کارت های زرد چسبنده برای جلب و شکار حشرات بالغ مگس جالیز استفاده می شود. این ترکیب از روش های پایش، به شناسایی به موقع آفت و اتخاذ

تدابیر مناسب برای کنترل آن کمک می کند و از گسترش خسارت بیشتر مگس جالیز در مزرعه جلوگیری می نماید. با استفاده از این روش ها، می توان برنامه های مدیریت یکپارچه آفت را به نحو موثرتری اجرا کرد و از خسارت های احتمالی به محصولات جلوگیری نمود (شکل ۸).

شکل ۸ - بررسی میدانی مزرعه و کاربرد کارت زرد چسبنده جهت پایش و ردیابی مگس جالیز

روش های مدیریت آفت

به منظور افزایش ضریب موفقیت در مدیریت مگس جالیز، آگاهی از زیست شناسی، عادات رفتاری، تأثیر شرایط آب و هوایی بر جمعیت و فعالیت آفت، تلفیق روش های مبارزه حائز اهمیت می باشد.

به منظور مدیریت مگس جالیز، روش های ذیل پیشنهاد می گردد:

۱) کنترل زراعی

کنترل زراعی مگس جالیز شامل مجموعه ای از روش های غیرشیمیایی است که به کاهش جمعیت این آفت کمک می کند که در ادامه این روش ها توضیح داده شده است:

رعایت تناوب کشت

تناوب کشت به معنای تغییر محصولات کشت شده در یک مزرعه در دوره های زمانی مختلف است. این روش از گسترش آفت جلوگیری می کند، با توجه به اینکه مگس جالیز به محصولات خانواده کدوئیان خسارت می زند. با تغییر محصول، میزبان مناسبی برای رشد و تکثیر آفت ایجاد نمی شود.

تغییر تاریخ کاشت بر اساس شرایط آب و هوایی منطقه

تغییر تاریخ کاشت محصولات جالیزی می تواند از خسارت مگس جالیز جلوگیری کند. در مناطقی که شرایط آب و هوایی اجازه می دهد، کشت زود هنگام انجام می شود تا میوه ها قبل از ظهور مگس جالیز رشد کرده و پوست ضخیم تری داشته باشند، که این امر تخم ریزی و نفوذ مگس را به میوه دشوارتر می کند.

پیچاندن میوه ها درون برگ

پیچاندن میوه ها در برگ های اطراف می تواند از دسترسی مگس جالیز به میوه جلوگیری کند. پیچاندن میوه ها در برگ های گیاه می تواند از دسترسی مگس جالیز به میوه جلوگیری نماید. این روش به ویژه برای محصولاتی مانند خیار و کدو موثر است.

کاشت ارقام با پوست ضخیم میوه

استفاده از ارقام خاصی از محصولات جالیزی که پوست ضخیم تری دارند، می تواند از نفوذ مگس جالیز به میوه جلوگیری کند. این روش به ویژه برای کدو و خیار موثر است.

رعایت بهداشت مزرعه

جمع آوری روزانه میوه های آلوده و معدوم کردن آن ها از مهم ترین اقدامات در کنترل مگس جالیز است. این کار از گسترش آفت و از خسارت بیشتر به میوه ها جلوگیری می کند.

شخم عمیق و دیسک زدن مزرعه

پس از برداشت آخرین چین محصول، شخم عمیق و دیسک زدن مزرعه می تواند به دفن تخم ها و لاروهای مگس جالیز در عمق خاک کمک کند. این روش به ویژه در مناطقی که زمستان های سرد دارند، مؤثر است، زیرا از زمستان گذرانی آفت جلوگیری می کند و جمعیت آن را در سال بعد کاهش می دهد.

با ترکیب این روش های زراعی، می توان به طور مؤثرتری با مگس جالیز مبارزه کرد و از خسارت های احتمالی به محصولات جلوگیری نمود.

۲) شکار انبوه

شکار انبوه مگس جالیز یک روش مؤثر برای کنترل این آفت است که به ویژه در ایران با استفاده از ملاس چغندر قند به عنوان جلب کننده در تله های تغذیه ای انجام می شود. در زیر به تفصیل هر قسمت از این شامل ماده جلب کننده، نوع تله، تراکم تله و شرایط آب و هوایی می باشد، روش توضیح داده شده است:

ماده جلب کننده

- ملاس چغندر قند: این ماده در مقایسه با سایر جلب کننده ها مانند پروتئین هیدرولیزات، مخمر جو، استات آمونیوم، سرکه سیب و شکر، اثر جلب کنندگی بالاتری دارد. ملاس چغندر قند به دلیل ترکیبات قندی و اسیدی خود، مگس جالیز را به طور مؤثر جذب می کند.

- پروتئین هیدرولیزات: این ماده نیز به عنوان یک جلب کننده مؤثر شناخته شده است و می تواند در ترکیب با سموم حشره کش توصیه شده استفاده شود و به عنوان یک منبع غذایی برای مگس جالیز عمل می کند.

نوع تله

- تله مکفیل و تله سراتراپ، برای شکار انبوه مگس جالیز استفاده می شود. این تله ها حاوی جلب کننده و آفت کش هستند. تله مکفیل به طور سنتی برای شکار مگس های میوه استفاده می شود و به دلیل کارایی بالا، در کنترل مگس جالیز نیز مؤثر است. تله سراتراپ برای شکار انبوه استفاده می شوند و به دلیل کارایی بالاتر، اولویت دارند. تله سراتراپ به صورت یک تله چسبنده عمل می کند که مگس ها را پس از جذب به خود می چسباند.

شکل ۹ - روش های غیرشیمیایی کنترل مگس جالیز

تراکم تله

- بر اساس تراکم جمعیت آفت و شرایط منطقه تعیین می شود. به طور مثال، در آلودگی شدید، تعداد تله ها افزایش می یابد تا پوشش کافی برای شکار مگس ها فراهم شود. تراکم تله ها باید به گونه ای باشد که از پراکندگی مگس ها جلوگیری کند و آنها را به طور مؤثر جذب کند. فاصله بین تله ها نیز مهم است. معمولاً تله ها را در فواصل ۱۰ تا ۲۰ متری از هم قرار می دهند تا پوشش مناسب در مزرعه ایجاد شود. تله ها معمولاً بر روی پایه های چوبی به ارتفاع یک متر از سطح زمین قرار می گیرند تا در دسترس مگس های بالغ باشند. این ارتفاع به طور بهینه ای انتخاب شده است تا مگس ها را به طور مؤثر جذب کند.

شرایط آب و هوایی

- شرایط آب و هوایی منطقه نیز بر کارایی شکار انبوه تأثیر می گذارد. در مناطق با شرایط آب و هوایی مناسب، این روش می تواند مؤثرتر باشد. دمای بین ۲۰ تا ۳۰ درجه

سانتی گراد و رطوبت نسبی بین ۶۰ تا ۷۰ درصد، کارایی جلب کننده ها افزایش می یابد. برای مثال، در روزهای آفتابی و گرم، مگس ها بیشتر فعال هستند و به جلب کننده ها جذب می شوند. نیز در کارایی جلب کننده ها تأثیر دارند. در دماهای بین ۲۰ تا ۳۰ درجه سانتی گراد و رطوبت مناسب، کارایی جلب کننده ها افزایش می یابد.

(۳) طعمه پاشی

استفاده از ملاس چغندر قند به همراه سموم حشره کش توصیه شده توسط باعث کنترل مطلوب جمعیت مگس جالیز می شود. این روش به صورت طعمه پاشی انجام می شود. منظور اینکه ملاس چغندر قند به عنوان یک جلب کننده قوی عمل می کند و مگس ها را به سموم حشره کش جذب می کند. ملاس چغندر قند به دلیل در دسترس بودن و قیمت مناسب، یک گزینه اقتصادی برای شکار انبوه است. استفاده از این جلب کننده نه تنها مؤثر است، بلکه از نظر اقتصادی نیز مقرون به صرفه است.

شکل ۹ - روش های غیرشیمیایی کنترل مگس جالیز

۴) کنترل شیمیایی

تعیین بهترین زمان سمپاشی مگس جالیز با استفاده از شمارش حشرات شکار شده در تله های فرمونی صورت می گیرد. این فرآیند شامل پایش دقیق جمعیت آفت، انتخاب سموم مناسب، رعایت اصول تناوب و میزان مصرف سموم است (شکل ۱۰). در ادامه، جزئیات هر مرحله توضیح داده شده است:

شمارش حشرات شکار شده در تله فرمونی

تله های فرمونی با استفاده از فرمون های جنسی، مگس های نر را جذب کرده و به پایش جمعیت بالغ آفت کمک می کنند. شمارش تعداد حشرات شکار شده در این تله ها اطلاعات مهمی درباره زمان اوج فعالیت مگس جالیز فراهم می کند. این اطلاعات به کشاورزان اجازه می دهد تا بهترین زمان برای اقدامات کنترلی، به ویژه سمپاشی، را تعیین کنند. بر اساس تحقیقات، افزایش تعداد حشرات در تله ها نشان دهنده نزدیک شدن به دوره تخم گذاری و ظهور لاروها است که بهترین زمان برای استفاده از سموم محسوب می شود.

تعیین بهترین زمان سمپاشی

اطلاعات حاصل از تله های فرمونی و مدل های روز درجه (طول دوره مراحل مختلف زیستی آفت که تحت تأثیر دما قرار دارد)، برای پیش بینی زمان تفریح تخم ها استفاده شود. معمولاً اولین سمپاشی باید پس از تخم گذاری و قبل از تفریح تخم ها انجام شود تا از گسترش آفت جلوگیری شود.

تناوب سموم کم خطر

استفاده مکرر از یک نوع سم ممکن است باعث ایجاد مقاومت در جمعیت مگس

جالیز شود. بنابراین، تناوب سموم مجاز و کم خطر توصیه می شود. این تناوب نه تنها مقاومت آفت را کاهش می دهد بلکه تأثیر منفی بر حشرات مفید و محیط زیست را نیز به حداقل می رساند. برخی از سموم توصیه شده بر اساس لیست سموم مجاز سال ۱۴۰۱ شامل تری کلروفن (اس پی ۸۰ درصد) به میزان ۱ تا ۲ کیلوگرم در هکتار و (امولسیون ۵۷ درصد) به میزان ۱/۵ در هزار است که باید با دقت به دوره کارنس (دوره احتیاط) استفاده شوند.

(۵) مدیریت تلفیقی آفت (IPM)

ترکیب روش های مختلف مانند شکار انبوه، کنترل زراعی و استفاده هدفمند از آفت کش ها باعث کاهش وابستگی به کنترل شیمیایی و افزایش کارایی روش های مبارزه خواهد شد. این رویکرد جامع با بهره گیری از پایش آفت و مدیریت دقیق مصرف سموم، می تواند به کاهش خسارت های اقتصادی ناشی از مگس جالیز کمک کند.

شکل ۱۰- کنترل شیمیایی مگس جالیز

خلاصه مطلب

محصولات جالیزی از مهم‌ترین تولیدات کشاورزی ایران هستند که علاوه بر تأمین نیاز داخلی، به سایر کشورها صادر می‌شوند و در رونق اقتصادی ایران نقش مهمی دارند. با این حال، خسارت آفات و بیماری‌ها در مزارع جالیز از جمله تهدیدات عمده است. مگس جالیز، یکی از مهم‌ترین آفات محصولات جالیزی در ایران است. تغذیه لاروهای این آفت از میوه، باعث فساد و کاهش کیفیت محصول می‌شود و خسارت اقتصادی قابل توجهی ایجاد می‌کند. برای کنترل مگس جالیز، روش‌های مختلفی از جمله کنترل زراعی، شکار انبوه با تله‌های حاوی ترکیبات جلب‌کننده (نظیر ملاس چغندر قند) مؤثر است. کنترل شیمیایی با استفاده از سموم کم‌خطر و رعایت تناوب و میزان مصرف و کنترل بیولوژیکی با استفاده از دشمنان طبیعی نیز از دیگر روش‌های مدیریت هستند. با ترکیب این روش‌ها، می‌توان به کنترل مؤثر مگس جالیز دست یافت و از خسارت‌های اقتصادی ناشی از آن جلوگیری کرد. مدیریت اصولی مگس جالیز برای جهش تولید و توسعه صادرات ضروری است. این مدیریت شامل درک زیست‌شناسی، عادات رفتاری، تأثیر شرایط آب و هوایی بر جمعیت و فعالیت مگس و تلفیق این داده‌ها با روش‌های مدیریتی آفت است. با توجه به اهمیت این آفت، کنترل آن می‌تواند به افزایش ضریب موفقیت در تولید و صادرات محصولات جالیزی کمک کند و از خسارت‌های اقتصادی ناشی از آن جلوگیری نماید.

خودآزمایی

- (۱) مهمترین گیاهان میزبان مگس جالیز را نام ببرید؟
- (۲) مرحله خسارت زای مگس جالیز کدام است؟
- (۳) نحوه خسارت مگس جالیز را به اختصار شرح دهید؟
- (۴) حضور، تغذیه و خسارت مگس جالیز در مزرعه را چگونه می توان تشخیص داد؟
- (۵) روش های مدیریت مگس جالیز را نام برده و یک روش را به اختصار توضیح دهید؟
- (۶) مهمترین دلایل گسترش مگس جالیز چیست؟

ISBN : 978-622-363-108-5

9 786223 631085

நதர் அமர்ஷ கதர்ஷரர்